

שדרים, הרים הרוסים ומיתום מטורף — הרב שלמה גורן מכה שוב.

לפי שקספיר, כל העולם הוא במה, וכל בני-האדם הם שחקנים, שיש להם יציאות וכניסות. יתכן שאילו היה חי המחזאי הבריטי הדגול בישראל של 1982, היה מוצא בה אישור בולט לתיאוריה זו. כי מדינת-ישראל הפכה במה, שבה משמשות כמה דמויות פוליטיות כבימאים וכשחקנים כ"אחד.

זה עתה החלימה המדינה מן ההצגה הגדולה והגרועה, ששמה היה טראומה בימיות. הקהל יצא מן ההצגה, ונוכח לדעת כי לא היה זה אלא הצגה שדופה למי דרשה ציניקה בבנימוי גס, במיש"ח שקוף ובתחפושות פרימיטיביות. חוץ מכמה פוליטיקאים — כמו שר-החוץ יצחק שמיר — שוב אין איש מעז לברבר על "הטראור" מה הגדולה, שמא יעוררו דבריו צחוק מרושע.

השבוע בא תורה של הצגה אחרת: קבורה לגיבורים. "עוזו", שופר, אלוהים, ה"בימאי, התפאור, המחזאי והגיבור הראשי של המחזה הוא הרב שלמה גורן.

גורן הצטיין מאז ומעולם ב"תכונות תיאטרליות מובהקות. כל חייו אינם אלא שרשרת של סצנות מביימות, במיבצע-סיני רץ אחרי צה"ל כאשר עוזו בידו ה"אחת והיחידה בשניה. הצילום מים, על רקע החיילים העייפים, היו מעולים.

במילחמת ששת-הימים היה הרב עסוק במיוחד. הוא אץ דרומה ו"טיפס בעצמו על הר-מוטה, כדי לקבוע שזהו הר-סיני שבו ניתנה

התורה לישראל. המדענים צחקו, אך הצילומים היו טובים מאוד. כימעט בזמנית רץ לכתול הר מערבי, כדי לתקוע בשופר בקול גדול. התפאורה היתה מצויינת וזולה, ההצגה מרגשת.

מילחמת יום-הכיפורים לא היתה נוחה להצגתה, ואפילו הרב גורן הבין כי קברותיהם של אלפי חיילים שנספו ביגלל קלות-הדעת של הממשלה, אינם תפאורה מלבבת. אך מאז הוא פעיל. ההצגה ה"גדולה האחרונה שלו היתה פג"ש-הפיסגה בינו ובין הנשיא רור גלד רגן, שאליה יצא "בשליחות מדינית חשובה" מטעם מנחם בגין, ושהב דובר על עניין ביטחוני כל-יך-כל-יך חשוב. עד כי אסור היה לגלותו לציבור הרחב. עד היום מלאה ושינגטון ה"יהודית הלא-יהודית, בסיפורי-זוועה על הדרך המשפילה (את עצמו) ש"בה הרעיש הרב הראשי שמיים ר ארץ כדי לזכות בפגישה מוזכרת זו, בת 15 הדקות.

ארץ בני נוף, בין כל ההצגות האלה עבד הרב על הצגת הפיסגה שלו, מחזה בשם העצמות היבשות. הוא טיפס ברגל ובמסמר קים בצוקי מידבר-יהודה, כדי למקם כמה שלדים עתיקים, ששמו ברדעת לא יכול היה לדעת, למי היו שייכים — ליהודים, לרומאים, לערבים, סימני-ההיכר, ש"בהם ניכר היהודי מן הגוי (אך לא מן המוסלמי) נעלמו זמן.

מנחם בגין ידע להערץ מיש"חקים אלה. גם הוא בימאישחקן מטיבעו, והוא ידע כי במחזהו של גורן יינתן גם לו תפקיד חשוב. בגין ראה את גורן בגורן משרת נאמן, שדאוי לספח אותו, למענו הוא מוכן לשנות את החוק שוב (בפ"עם השניה), כדי לאפשר לו תקופת-כהונה שלישית בתפקיד הרב הראשי האשכנזי.

ההצגה במידבר יהודה נעמה לגישתו הליטורגית של בגין. אחרי הכל, אפשר היה להפיק ממנה תועלת אישית ומיפלטת רבה, תמורת מחיר קטן: כמה מלייני דולארים וכמה ערכי-נוף הרוסים. לא אלה ולא אלה מעניינים את בניו, אהבת-ארץ-ישראל שלו אינה קשורה בנוף.

יופנה מצדה, ביתר, כל זה היה יכול להצחיק בלבד, אל מלא היה בכך תוכן חינוכי שלילי. המחזה של גורן-בגין בא לפאר תקופה אפלה בתולדות העם היהודי

"נו, אז תן לו כבר את היד!"

אאות הציבור הערבי כולו. בארץ קר לא הצליח לדכא את המחתרת, שמנהיגיה מגסים עתה לרשת את מקומו.

דרושה לכך גם מידה רבה של אטימות מוסרית. כי עצם המושג "ענישה מיספחתית" לקוח ממי לון הרייך השלישי. אדולף היטלר עצמו המציא את השיטה שנקראה בגרמנית SIPPENHAFT — מעצר מיספחתי. על פי עיקרון זה, ניתן היה לאסור, לענות ולכ"י לוא במחנות-ריכוז את כל בני המישפחה של מי שנחשד בפעולה נגד המייטר.

טימטום ואטימות-חושים הם סימני-ההיכר הבלתי-נמנעים של מי שמנסים לשלוט בעם אחר — המיד, כאשר הם נוכחים לדעת ששום שיטה — הומאנית ובלתי-הומאנית — אינה מצליחה להשיג את היעד של הכיבוש. הם נוטים מטיבעם לאמונה האווילית שהשיטה האכזרית ביותר סופה להצליח בהשגת היעד הבלתי-אפשרי.

ישראלים בחו"ל חינוך יהודי חם

חינוך עברי-ישראלי לצד תרבות אמריקאית — המתכוון המומלך ע"ידי מנהיגי יהדות ארה"ב

ועדת-הנשיאים של האירגונים היהודים העיקריים בארצות-הברית פירסמה הודעה גדולה על עמוד שלם בניו-יורק טיימס של יום הראשון, כדי להודיע על כך לכל בני העם האמריקאי-יהודי — שרק חלק קטן ממנו הוא שומר מיצוות, אך לדעת מחברי המוד"ע זה הרי, ריבוננו של עולם. ה"יר שב ברומום הכל-יכול, הוא שהביא אומץ לעם-ישראל ונתן לו יד חזקה... אמרו וחתמו הווארד סקנדרון, פרקליט ממולח, המכהן כנשיא הוועדה, שרוב חבריה לא נבחרו מעולם, ולצידו מתנוססת חתימתו של אחד בשם יהודה הלמן, יורד מישראל, איש מיפלטת-העבודה, שמכר את גישמתו לממשלת בגין תמורת משרה במשרד ראש-הממשלה בירושלים בסוף שנה זו.

העם האמריקאי-יהודי, ובתוכו המיעוט האמריקאי-ישראלי, קרא במודעה, אחרי שראה את האזי תות והמופתים של הכל-יכול, מעל למסכי הטלוויזיה של הגור יים: ימית עולה בלהבות; בחור רים מוזקנים ונשים היסטוריות זורקים אבנים ויורקים על חיילי ישראל, הנהוגים בהם ביד רכה.

החליך בלתי-נמנע. מכיוון שכל שיטה לא תצלה לדיכוי המאוויים הלאומיים של הכיבושים (ראה מיסגרת), מחליף הכובש מדי פעם את שיטתו, בתיקות-שווא שהשיטה החדשה תצלה יותר מאשר הקודמת. וכל השיטות הן, בהכ"ר, ברוטאליות.

עוד לפני שלושה שבועות הח" ליט כנס של "הוגים ביטחוניים" כי היתה נערים ונערות מקרב המפגנים בגדה וברצועה באמצ"ע, עות "ריות באוויר" תביא ל"שחי קה" של ההפגנות (העולם הזה 2330). אולם העובדות הכוללות ב"י שטח הוכיחו את ההיפך: ככל ש"רב מיספר הנערים הילדים ש" נהרגו ושנפצעו, כן גבר הזעם. ההפגנות לא נחלשו ולא נשחקו. השבוע החליטו, הגורמים הביטחוניים, להנהיג שיטה חדשה: עונש מיספחתי. הכוונה: לפגוע בקיום המישפחתי, רובן עניות בלאו הכי, אשר בגינה ובנותיהן נתפסים בהפגנות.

דרושה מידה מוגזמת של טימטום, כדי להאמין כי שיטתו הנשונה של הנגדל הבריטי סר אולין בארקר ("הכה את היהודים בכיסים") תצליח למנוע את ההפגנות הנועזות של הנערות והנערים בגדה וברצועה, שעליהן

די. שימעון בריכוכבא פתח במרד חסר-תוחלת. בהתקפה של טירוף לאומי שסתמה את הגולל על ה"קהילה היהודית בארץ, שיסודי-תיה התערערו עוד בהתקפת-הטי"רופ הקודמת, מרד-הקנאים. אפשר להתפאר בגבורתם של הגיבורים העתיקים, אך אסור בשום פנים להעלות על נס את עצם החלטתם לפתוח במבצע ש" גורלו נחרץ מראש, ושלא יכול היה להסתיים אלא באסון הלאומי, שאכן בא בעיקבותיו.

אלא שמחשבות כאלה אינן מעניינות את הרב גורן ואינן מ"ריות את מנחם בגין, הבית"רי מברסטליטובסק, ששר מנעוריו את שירו של זאב ז'ובטינסקי: "למות או לכבוש את ההר / יוד"ת, מסדה, ביתר!"

השטחים SIPPENHAFT

אם ההרג אינו עוור — אזוי תעורר שיטה של הרעבה מיספחתית?

הכיבוש משחית את בעליו. זהו

ראשד אל-שווא, ראש-עיריית עזה (עדיין), מכריז:

סיפר השבוע ראשד אל-שווא, "העולם הזה": מה שקורה עכשיו בשטחים ה"כבושים — זוהי התנגדות כללית של כולם כאחד לכיבוש ולשליטון הישראלי. ההרג היומיומי, שבי-אמצעותו מנסה הצבא לדכא את ההתנגדות, לא יצלה. מה שקרה ב"1972, כאשר אריק שרון השליט טרור ברצועת-עזה, לא יחזור עוד. או הוא נלחם בקבוצה קטנה, שהניפה את נס המרד, היום עומד מולו כל העם הפלסטיני בשטחים הכבושים. יהרוג כמה שיהרוג — הוא לא יוכל לבלום עם שלם.

בלתי-מוגבלת, כפי שהציעו אחרים, ומצדד באי-שיתוף פעולה עם המינהל האזרחי, מבלי להשביט את עבודות העיריות, "כדי שהתושבים לא ייפגעו". האיומים והקריאות לרצח, ש"הופנו כלפיו מצד חזית-הסירוב ה"פלסטינית, אינם מרתיעים אותו. הוא מבטל אותם במחיידי. תחת התייחס להם הוא מעדיף ללכת בשקט בדרכו. רק מעטים יודעים שמאחרי התארגנות ראשי-הערים והכרזתם לא-שיתוף פעולה עם המינהל האזרחי עומד אל-שווא. ללא הכרזות ופירסומים ראוזנתיים

ככל שהמינהל הולך ונכפה על התושבים שם, כן גדלה ומתבלטת דמות אחת: ראשד אל-שווא. ראש-עיריית עזה, בן ה"73, ש"קפיד בעבר לשמור על פרופיל נמוך, הולך ותופס כיום את מעמדו

לא נשתתף בשקר הגדול!"

הנאבק למען החופש והשיחורו שלו. זה לא נכון שההפגנות התעוררו בעיקבות הרצח ליד מיסגד אל-אקצה בירושלים. זה לא נכון שהן התעוררו בעיקבות ההסכם של יש-

ניהל שיחות ומגעים, שהביאו ל"פעולה המשותפת. דרכו הפוליטית של האישי, ה"מכהן בתפקידו מזה שמונה שנים, היא ישרה ונחושה. כך גם הוא נוהג להרצות את דבריו.

הטבעי בשורה הראשונה של הר מאבק כמה שקרוי בפיו, הנסיון לתת לגיטימציה לכיבוש ולמימשל הצבאי עלידי שינוי השם". הוא מתנגד להשבתה מתולסת של העיריות ושירותיהם לתקופה